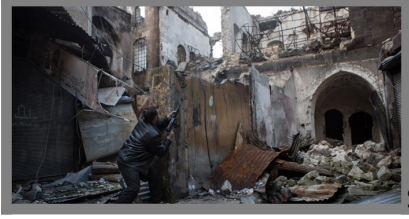

Suriye'de Çatışan Kimler

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Pzt, 16/09/2013 - 07:46

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Suriye'de perde önünde çatışanlar belli.

Esad'ın hükümet güçleri, Özgür Suriye Ordusu (ÖSO), Partiya Yekineya Demokratik (PYD), *Müslüman Kardeşler* Teşkilatı (İhvanü'l-Müslimin) ve diğer daha küçük boyutlardaki silahlı muhalif taraflar.

Özgür Suriye Ordusunun hedefi, 1970 yılında baba Hafız Esad'ın bir askeri darbe ile ele geçirdiği ve 2000 yılında ölümünden sonra oğlunun devraldığı Esad monarşisine son vermek ve Suriye'de 1949'lardan beri devam eden darbe ile işbaşına gelmek alışkanlığına son vererek ülkeye demokrasiyi getirmek. Hangi anlamdaki demokrasinin geleceği ise Suriye halkının idare edilme alışkanlığı doğrultusunda olacağı kesin.

Koma Civakên Kurdistan (KCK) yani Kürdistan Topluluklar Birliği (KTB) içine Partiya Yekineya Demokratik (PYD) ve Partiya Karkeren Kurdistan (PKK)'yı da alan çatı örgütü. Hedefi Kuzey Irak, Kuzey Suriye ve Güney Doğu Anadolu'da duruma ve dünyanın değişik dönemlerindeki siyasi konjonktürüne göre birleşik veya da ayrıışık otonom veya özerk bir Kürt Yönetimi kurmak ve bu bölgeler üzerinde söz sahibi olmak.

Oğul Beşar Esad'ın isteği ise tüm muhalifleri elindeki hükümet güçleri ile ezip tekrardan Suriye'ye Akdeniz kıyılarından Irak sınırına, Türkiye sınırından Ürdün sınırına kadar kayıtsız koşulsuz mutlak hakim olmak.

Müslüman Kardeşlerin (İhvanü'l-Müslimin) hedefi, 1926 yılından beri bölgede devam eden "Azınlıklar Yönetimi"ne son verip Sunni çoğunluğun söz sahibi olduğu ve Şeriat Kurallarına göre yönetilen bir rejimi iş başına getirmek.

Bu gerçekler herkesin bildiği ve Suriye toprakları üzerinde Mart 2011 yılından beri devam eden çatışmaların gözler önündeki tarafları ve çatışma nedenleri.

Birde perde arkasında, bölgesel çıkarları nedeni ile kıyasıya çatışan ve müthiş bir diplomasi satrancı oynayan ülkeler var.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İngiltere, Fransa, Rusya, Çin, Türkiye, Suudi Arabistan, Katar, İran, İsrail ve birazcık da Avrupa Birliği (AB).

ABD, İngiltere ve Fransa taraflardan bir tanesini oluşturuyor. 1916 tarihli Sykes-Picot Anlaşması ile 30 yıl müddetle Suriye'yi sömürgesi olarak demir yumrukla yöneten, Fransız kültürünü Suriye halkına empoze eden ve neredeyse devlet dilinin halen daha Fransızca olarak devam ettirilmesine neden olan Fransa, her ne kadar "Batı dünyası" blokundaysada, Suriye konusunda Libya kadar kesin tavır koyamadı ve tam olarak da tarafını belirleyemedi.

Suriye'deki Fransız mirasından dolayı Fransa, hem Esad'ın tarafını tutuyor, hem de ABD ve İngiltere'ye destek çıkmaya çalışıyor. Bu nedenle de Rusya-Çin bloku ile ABD-İngiltere bloku arasında kaldı ve ezilmekle karşı karşıya. Kimyasal silahlar konusunda Rusya'nın önerisini "Kurtuluş reçetesi" olarak gördü ve hemen BM Güvenlik Konseyine taşıdı. Bu manevrası ile her iki bloka da yaranmayı

hedefliyor.

Suriye şu anda tam bir satranç tahtası konumunda. Üzerinde diplomasi satrancı oynanıyor ve taraflardan birisi illaki kaybedecek. Bu savaşın yıllarca devam etmesine ne can dayanacak ne de para yetecek.

Kendi başına bir taraf olan İsrail'i Suriye'deki rejim değişikliği çok ilgilendiriyor. Adeta ölüm kalım meselesi İsrail için bu konu. Eğer Müslüman Kardeşler zaman içinde hem Suriye'de hem de Mısır'da iş başına gelirlerse, İsrail'in uykuları kaçacak. Bu nedenle de Esad hükümetinin veya kötünün iyisi olarak da yeni bir Nusayri yönetiminin iş başında kalmasını ÖSO'nun galibiyetine tercih ediyor.

Rusya ve Çin diğer güçlü bloku oluştururken, perde arkasından İran hem bu bloku destekliyor, hem de Esad rejimine tam destek veriyor.

Suriye'de 2 bin yıllık tarih, dünya mirasları, şehirler, ekonomi ve sanayi tamamen yok oldu. 2 milyon Suriyeli, göçmen olarak komşu ülkelerde yaşıyor ve geri dönüp harabeye dönmüş bir ülkede sıfırdan hayata başlamak istemiyorlar. Bir ailenin mutlak yönetim hırsı yüzünden dünyanın en esi ve en köklü medeniyetlerinden bir tanesi yok oldu.

Bundan sonra Suriye'de yaşamın normale dönmesi bile pek birşey fark ettirmeyecek. Suriye bitti ve eski günlerine dönmesi artık bir hayal. Yazık oldu Suriye'ye.....

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dünya](#) [3]
- [Dış Siyasa](#) [4]

Kaynak URL (25/04/2024 - 15:13 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/suriyede-catisan-kimler>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <mailto:ata.atun@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dunya>

[4] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>